

Huvudman

Degerfors kommun

kommun@degerfors.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Parkskolan i Degerfors kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 27 juni 2023

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Degerfors kommun att **senast den 2024-05-20** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande studiehandledning på modersmål. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Degerfors kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Degerfors kommun ska vidta följande åtgärd:

Studiehandledning på modersmål

1. Se till att de elever som bedömts vara i behov av studiehandledning på sitt modersmål ges sådan studiehandledning utifrån elevernas behov. (5 kap. 4 §, skolförordningen [2011:185])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser särskilt stöd och utredning av elevers upprepade eller längre frånvaro.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2023 genomfört en tillsyn av Parkskolan F-6 i Degerfors kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande särskilt stöd, studiehandledning på modersmål, utredning av elevers upprepade eller längre frånvaro, att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, garanterad undervisningstid samt rätt till modersmålsundervisning.

Skolinspektionen beslutade den 27 juni 2023 att förelägga Degerfors kommun avseende brister rörande särskilt stöd, studiehandledning på modersmål samt utredning av elevers upprepade eller längre frånvaro.

Degerfors kommun har den 26 oktober 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder. Den 11 januari 2024 inkom huvudmannen med kompletterande uppgifter i ärendet. Skolinspektionen har nu tagit ställning till om Degerfors kommun har avhjälpt de påtalade bristerna.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Studiehandledning på modersmål

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den kompletterande redovisning som huvudmannen lämnat den 11 januari 2024 framgår att det finns elever som är i behov av studiehandledning på modersmål i ryska och ukrainska, men som inte får behoven tillgodosedda. Eleverna har varit utan studiehandledning på modersmål sedan mitten av höstterminen 2022 respektive början av vårterminen 2023. Enligt representant för huvudmannen har olika åtgärder vidtagits för att tillgodose elevernas behov av studiehandledning i respektive modersmål. Exempelvis har huvudmannen vid upprepade tillfällen vänt sig till enheten för flerspråkighet i Örebro för att den vägen undersöka möjligheten att tillgodose elevernas behov av studiehandledning. Huvudmannen har också vänt sig till Örebro kommun för att via dem köpa in den efterfrågade studiehandledningen digitalt. Huvudmannen har utifrån de åtgärder som vidtagits inte kunnat tillgodose de två elevernas behov av studiehandledning i ryska och ukrainska.

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår att de elever som bedömts vara i behov av studiehandledning på sitt modersmål ska ges sådan studiehandledning utifrån elevernas behov. (5 kap. 4 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen redovisat bedömer Skolinspektionen att det fortfarande finns brister i skolans och Degerfors kommuns arbete med studiehandledning på modersmålet. Studiehandledning på modersmålet är en rättighet för en elev som behöver det. För den enskilde eleven kan studiehandledning på modersmålet göra det möjligt för eleven att nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen även om eleven inte klarar att följa undervisningen på svenska. Att alla elever i behov av studiehandledning inte erbjuds detta innebär att alla elever inte ges samma möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Bristen medför att samtliga elever som är i behov av sådan handledning inte får sina behov tillgodosedda.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att skolenhetens specialpedagog med stöd av rektorn informerat samtliga lärare och övrig personal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev är i behov av stöd. Vidare framgår att rektorn tillsammans med skolpersonalen har identifierat och dokumenterat vilka elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Huvudmannen har också i inkommen bilaga redovisat för vilket datum en utredning har startats för respektive elev.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhäl-

san, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av elevers upprepade eller längre frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att lärare och övrig skolpersonal vid ett flertal tillfällen informerats om skollagens krav samt skolenhetens rutiner kring utredning vid upprepade eller längre frånvaro. Rektorn har också tillsammans med lärare och övrig skolpersonal uppmärksammat vilka elever som till och med den 16 oktober 2023 har haft upprepade eller längre frånvaro. Därutöver har huvudmannen inkommit med en förteckning över de elever vars frånvaro överstigit tio procent. Samtliga av dessa elevers frånvaro har gått igenom av klassmentorer på elevhälsomöten för att på så sätt säkerställa vilka elever som har en giltig respektive ogiltig frånvaro. Härutöver framgår att för elever som har en upprepade eller längre frånvaro har det vidtagits nödvändiga åtgärder. I enskilda fall har frånvaron dokumenterats i utvärdering av extra anpassningar och åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. Vårdnadshavare har också fått möjlighet att delta i utarbetandet av enskilda stödåtgärder och mötena har dokumenterats i respektive elevs elevakt.

Rättslig reglering

Enligt skollagen har barn som är bosatta i Sverige skolplikt och rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning (7 kap. 2 samt 3 §§ skollagen).

Enligt skollagen framgår att en elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vidare framgår att om en elev i grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen)

Enligt skollagen framgår vidare att om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen)

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Hans-Göran Arvidsson

Beslutsfattare
Signerat av: Hans-Göran Arvidsson

X Erik Ahlsén

Föredragande
Signerat av: Erik Ahlsén